

Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) m.m.

Sammanfattning

I betänkandet föreslår utskottet att förhandsbetalning av avgift till fackförening och arbetslöshetskassa inte ska berättiga till skattereduktion om avgiften belöper sig på tid efter den 31 december 2006. De nya bestämmelserna gäller avgifter som betalas efter den 8 december 2006.

Utskottets ledamöter från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har lämnat en reservation.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) m.m.

Riksdagen antar utskottets förslag till

1. lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Reservation (s, v)

Stockholm den 7 december 2006

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Gunnar Andréén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Hans Olsson (s), Birgitta Eriksson (s) och Karin Nilsson (c).

Utskottets överväganden

Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen kompletterar beslutet att slopa skattereduktionerna för avgift till fackförening och arbetslöshetskassa med övergångsbestämmelser som innebär att avgifter som betalas efter den 8 december 2006 inte ska berättiga till skattereduktion om de belöper sig på tid efter den 31 december 2006.

Jämför reservation (s, v).

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har den 6 december 2006 beslutat slopa skattereduktionerna för avgift till fackförening och arbetslöshetskassa (prop. 2006/07:1, förslag till statsbudget, finansplan m.m., bet. 2006/07:FiU1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna, rskr. 2006/07:9).

Utskottet har uppmärksammat att beslutet att slopa skattereduktionerna för avgift till fackförening och arbetslöshetskassa har en utformning som gör det möjligt att förhandsbetala 2007 års avgifter med skatteeffekt, trots att detta inte har varit avsikten. Av medier och av vissa av arbetslöshetskassornas hemsidor framgår att det pågår förberedelser som syftar till att organisera sådana förhandsbetalningar.

De slopade skattereduktionerna för avgift till fackförening och arbetslöshetskassa beräknas i budgetpropositionen för år 2007 bidra med ca 4 miljarder kronor till de skattesänkningar med inriktning på låg- och medelinkomsttagare som genomförs den 1 januari 2007. Ett organiserat kringgående av beslutet att slopa dessa skattereduktioner kan medföra en påtaglig minskning av årets skatteinkomster. Det framstår också som orättvist att personer som har ekonomisk möjlighet att förhandsbetala 2007 års avgifter ska få en skattelättnad som inte tillkommer andra. Såväl ekonomiska skäl som rättviseskäl talar således för att beslutet bör kompletteras med övergångsbestämmelser som förhindrar att 2007 års avgifter förhandsbetalas med skatteeffekt och att de nya övergångsbestämmelserna med stöd av 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen ges retroaktiv tillämpning från den dag då utskottet lämnat sitt förslag till riksdagen.

När det gäller övergångsbestämmelsernas utformning är avsikten att betalning av avgift till fackförening eller arbetslöshetskassa inte ska berättiga till skattereduktion om avgiften belöper sig på tid efter den 31 december 2006. Skattereduktion ska således inte kunna erhållas genom förhandsbetalning av avgifter som enligt de rutiner som tillämpats hitintills skulle ha

debiterats efter årsskiftet. Någon begränsning av utrymmet för skattereduktion för avgifter som enligt dessa rutiner ska betalas i december 2006 är inte avsedd.

Utskottet föreslår med stöd av 3 kap. 7 § riksdagsordningen att riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) och lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Reservation

Ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) m.m. (s, v)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Hans Olsson (s) och Birgitta Eriksson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår utskottets förslag.

Ställningstagande

Ett borgerligt utskottsinitiativ i syfte att förhindra förhandsinbetalningar av fackföreningsavgifter som därmed skulle bli avdragsgilla har väckts i skatteutskottet.

Utskottsinitiativ förekommer ytterst sällan. När denna möjlighet tillkom 1970 framhöll konstitutionsutskottet att den nya befogenheten skulle användas med varsamhet och att politisk enighet borde eftersträvas i de fall initiativ kom i fråga (KU 1970:27 s. 7).

Konstitutionsutskottet har under 1990- och 2000-talen flera gånger behandlat motioner om utskottsinitiativ och då vidhållit både varsamhets- och enighetstanken. Utskotten har förutsatts vara restriktiva med att själva arbeta fram mer omfattande förslag utan beredning inom Regeringskansliet (bet. 2004/05:KU20 del 1 s. 32). Ett utbrett bruk av denna möjlighet kan leda till bristande sammanhållning och konsekvens i lagtexterna.

Det bör också noteras att en moderat motion 1997 som undertecknades av bl.a. Anders Björck och Fredrik Reinfeldt krävde ett förstärkt minoritetsskydd, att utskottsinitiativ skulle kräva fem sjättedels majoritet (motion 1997/98:K227 av förste vice talman Anders Björck m.fl.).

Motionen vände sig emot ”att en utskottsmajoritet använder initiativrätten till att väcka politiskt kontroversiella förslag utan normalt beredningsunderlag och omfattande debatt som är möjlig då förslag väcks genom propositioner”.

Flera ledamöter i skatteutskottet har vid olika tillfällen och i olika sammanhang påtalat den dåliga beredningen av regeringens skatteförslag, en kritik som också har framförts av Lagrådet. Vi vänder oss skarpt mot att en borgerlig majoritet i skatteutskottet nu ingriper på det här sättet när en konsekvens av den hastiga och slarviga beredningen av skattefrågorna visar sig. Att dessutom stifta lag på detta sätt skapar misstro.

Fackföreningsrörelsens medlemmar skuldbeläggs och behandlas som om samtliga förbereder skatteplanering. Det är ju Skatteverket som påtalat en risk för skatteplanering som sannolikt bara ett fåtal individer skulle ha upp-

märksammat. Arbetsmarknadsministern förefaller dock, enligt medierna, genast ha dragit slutsatsen att denna högst marginella företeelse måste ges största möjliga politiska prioritet. Dagen efter tv-framträdandet kom den borgerliga utskottsmajoritetens initiativ att ändra inkomstskattelagen med debatt och beslut veckan efter. Även borgerliga ledamöter i utskottet förefaller ha varit något överraskade av de snabba turerna. Så ska inte utskottsinitiativrätten missbrukas.

BILAGA

Utskottets lagförslag

1. Förslag till lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2006:000)¹ om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) skall tillföras en ny punkt, 5, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

5. Vid 2007 års taxering skall 65 kap. 11 a–11 c §§ inte tillämpas på avgift till fackförening, arbetslöshetskassa eller motsvarande som betalas efter den 8 december 2006 och belöper sig på tid efter den 31 december 2006.

2. Förslag till lag om ändring i lagen (2006:000) om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2006:000)² om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall tillföras en ny punkt, 3, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

3. Vid 2007 års taxering skall kontrolluppgift enligt 11 kap. 9 och 11 §§ inte uppta avgift till fackförening, arbetslöshetskassa eller motsvarande som betalas efter den 8 december 2006 och belöper sig på tid efter den 31 december 2006.

¹ Senaste lydelse enligt bet. 2006/07:FiU1 förslagspunkt 10, lagförslag 3.11, rskr. 2006/07:9.

² Senaste lydelse enligt bet. 2006/07:FiU1 förslagspunkt 10, lagförslag 3.16, rskr. 2006/07:9.